

VÄLKOMMEN ATT SKRIVA PÅ

Välfärds kontraktet

Kommunpolitik är svårt! Svårare än vad väljarna tror och svårare än vad du själv kanske trodde innan du blev aktiv. Knappta resurser, svåra prioriteringar, en nationell debatt som ibland skapar mer problem än lösningar på lokal nivå.

Tankesmedjan Balans har länge drivit frågor om den kommunala välfärdens arbetsmiljö och styrning. Ibland har vi kritiserat kommuner. (Ibland är det befogat!) Nu lanserar vi **Välfärdskontraktet** – ett erbjudande om att hjälpas åt för bättre kommunal välfärd.

Välfärdskontraktet hjälper partigrupper i alla kommuner att

- synliggöra att ni arbetar aktivt för en bättre kommunal välfärd
- samarbeta med andra partigrupper i landet som valt samma åtagande som ni
- få löpande stöd och positiv uppmärksamhet inför valet och under kommande mandatperiod

Det kostar ingenting att delta.

Anmäl er partigrupp senast den 20 augusti, så hjälps vi åt under de kommande fyra åren!

Problemet vi alla står inför

Det råder en obalans mellan kommunens resurser och medborgarnas förväntningar. Personalbrist, VA-skuld, demografiska förändringar, statsbidrag som inte räknas upp ... Sveriges kommuner har ett gigantiskt ansvar och tuffa förutsättningar.

Det är inte konstigt att kommuner, och kommunpolitiker, ibland uppfattas som att de undviker att ta tag i problem. I Tankesmedjan Balans delar vi inte den bilden. Vi träffar varje vecka kommunpolitiker som verkligen vill och försöker ta tag i problem. Kommunpolitiker som är kunniga, nyanserade, och som vill utveckla sina kommuner.

Vi träffar också kommunpolitiker som ibland känner sig ensamma. Som undrar: "Hur gör andra? Finns det några som har lyckats med detta som jag vill driva? Det behöver inte just vara personer från mitt eget parti ..."

Därför finns Valfärdskontraktet.

Detta är Välfärdskontraktet

Välfärdskontraktet består av fem åtaganden. Varje partigrupp i alla Sveriges kommunfullmäktigen erbjuds att skriva på ett eller flera av åtagandena.

Efter valet bildas fem arbetsgrupper – en för varje åtagande. Inom arbetsgrupperna erbjuds stöd, hjälp och samarbete under mandatperioden 2026–2030, för de partigrupper som skrivit under det aktuella åtagandet.

Till exempel kommer ni att

- bjudas in till online-möten för diskussion och erfarenhetsutbyte
- få mail om goda exempel och tips på hur andra har gjort
- synas på sajten välfärdskontraktet.se som ett exempel på en partigrupp som arbetar aktivt med åtagandet

Fem åtaganden - vilka skriver ni på?

ÅTAGANDE 1: INGA GENERELLA EFFEKTIVISERINGS- KRAV

En stor majoritet av svenska kommunbudgetar har "generella effektiviseringskrav" i beräkningen av nämndramar. Dessa minusposter i nämndramarna innebär att nämnden och förvaltningen får i uppdrag att hitta besparingsmöjligheter under året. Detta gör det svårt för väljarna att utkräva politiskt ansvar för de nedskärningar som blir effekten.

I arbetsgrupp 1 kommer vi att fokusera på att argumentera för (i opposition) eller bygga (i majoritet) transparenta kommunbudgetar där satsningar och nedskärningar framgår tydligt.

Att skriva under åtagande 1 innebär att:

Vi åtar oss att verka för att kommunens budget inte innehåller några generella effektiviseringskrav. Om budgeten innehåller någon typ av minskningar av nämndramar så kommer dessa minskningar att definieras och därmed vara ett politiskt ansvar som väljarna kan ta ställning till i kommande val.

ÅTAGANDE 2: REGLERING AV LÄRARES UNDER- VISNINGSTID

Från och med höstterminen 2027 förväntas en ny lag som reglerar lärares undervisningstid att träda i kraft. Det är på många sätt en positiv reform som, om den genomförs rätt, kan stärka attraktiviteten för läraryrket och kvaliteten på undervisningen.

Men flera kommuner har konstaterat att förslagen är kraftigt underfinansierade. Hur ska kommuner kunna följa den nya lagen utan att andra verksamheter eller grupper i kommunen drabbas? I arbetsgrupp 2 kommer vi att dela idéer, erfarenheter och strategier för att hantera lagförändringen.

Att skriva under åtagande 2 innebär att:

Vi åtar oss att verka för att införa regleringen av lärares undervisningstid på ett sätt som inte drabbar andra personalgrupper eller verksamheter i kommunen.

ÅTAGANDE 3: UTREDA BEMANNING I ÄLDREOMSorgen

Äldreomsorgen är en stor och växande del av det kommunala ansvaret. Många kommuner kämpar med att lyckas rekrytera och organisera äldreomsorgen så att kvaliteten följer med i denna utveckling.

Underbemanningens konsekvenser är kända – men ofta osynliga i budgetprocessen. En utredning gör problemet synligt och skapar underlag för beslut. I arbetsgrupp 3 kommer vi att dela strategier och arbetssätt för att skapa kunskap och samsyn i kommunen om äldreomsorgens behov.

Att skriva under åtagande 3 innebär att:

Vi åtar oss att utreda om vår äldreomsorg är underbemannad och att i så fall vidta åtgärder för att öka grundbemanningen.

ÅTAGANDE 4: MÖTA HAND- LÄGGARE OCH KLIENTER INOM SOCIALTJÄNSTEN

Ekonomiskt bistånd är en av de mest politiskt osynliga delarna av kommunal välfärd. Det här åtagandet handlar om att se verkligheten på nära håll. Forskning och nyhetsrapportering visar på stora problem inom LSS-verksamheterna och att allt fler svenskar lever i fattigdom.

Men hur ser det ut i just er kommun? I arbetsgrupp 4 engagerar vi oss för att möta klienter och handläggare inom socialtjänsten – inte bara läsa rapporter och sammanställningar. Vi kommer också att få besök från forskare som arbetar med dessa frågor och kunna använda dem som bollplank.

Att skriva under åtagande 4 innebär att:

Vi åtar oss att träffa handläggare och klienter inom socialtjänsten och lyssna på hur de uppfattar tillvaron för de som lever på ekonomiskt bistånd i vår kommun.

ÅTAGANDE 5: INFORMERA NATIONELLA FÖRETRÄDARE OM LOKALA UTMANINGAR

Kommunerna vet saker som rikspolitiken inte ser. Det här åtagandet handlar om att göra den kunskapen användbar.

I arbetsgrupp 5 hjälps vi åt att formulera lokalt grundade analyser och önskemål till den nationella politiken.

Att skriva under åtagande 5 innebär att:

Vi åtar oss att aktivt informera partiets nationella företrädare om de utmaningar och problem vi möter i kommunens välfärdstjänster.

Vad som händer när ni skriver på

Att skriva på Velfärdskontraktet gynnar er både i den lokala valrörelsen och under hela mandatperioden.

UNDER VALRÖRELSEN

Så fort ni svarat syns ni på velfärdskontraktet.se. Ni kan därmed kommunicera ert ställningstagande till väljare och även utmana andra partier i kommunen att skriva på.

Den 20/8 kommer Balans att tipsa lokala medier om vilka partigrupper i varje kommun som skrivit på Velfärdskontraktet. Att skriva på ger alltså ett positivt meddelande precis i slutet av valrörelsen.

EFTER VALET

Balans skapar arbetsgrupper efter valet, en per åtagande.

I arbetsgrupperna genomförs allt arbete gratis och online. Under hela mandatperioden får ni goda exempel, idéer och stöd från Balans.

Ni möter andra partigrupper runt om i landet som arbetar med samma frågor.

Vad händer om vi skriver på ett åtagande, men sen inte lever upp till det?

Inget särskilt. Vi kommer inte att göra någon uppföljning på det sättet. Arbetsgrupperna är till för att hjälpas åt, inte för att skamma eller hänga ut någon.

Gör så här för att skriva på!

För att skriva på välfärdskontraktet går ni till
[välfärdskontraktet.se/vi-skriver-under](https://valfardskontraktet.se/vi-skriver-under)

Fyll i enkäten med vilka åtaganden ni skriver under.

En kopia av enkätsvaren skickas till partigruppen för
verifiering av att de är korrekta och förankrade
i partigruppen.

**Den 20 augusti skickar vi pressmeddelanden till
alla lokaltidningar om vilka partigrupper som skrivit
på åtaganden – och vilka som inte har gjort det.**

Den 1 oktober kommer inbjudan till arbetsgrupperna.

Frågor? Kontakta projektledare Åsa Plesner på
asa@tankesmedjanbalans.se

Balans